

Factsheet 5a: Druppelirrigatie in fruitteelt

	Toelichting					
Omschrijving maatregel	Met druppelirrigatie wordt de watergift zo dicht mogelijk bij de plant gebracht. Daarnaast is het mogelijk om zeer precies water te doseren. Er gaat minder water verloren aan verdamping, verwaaiing of interceptie in vergelijking tot haspelberegening. Druppelirrigatie gebeurt met behulp van slangen en druppelaars. Druppelirrigatie is daarom alleen toe te passen bij teelten in rij.					
Subsidiabele sectoren	Appels	Peren	Kersen & Pruimen	Klein fruit	Boom- en vaste plantenteelt	Akkerbouw en vollegrondsgroente teelt
	JA*	JA*	JA*	JA*	JA aparte factsheet	JA aparte factsheet
Bijzonderheden sectoren	<ol style="list-style-type: none"> 1) Een enkelzijdig systeem is al gangbaar bij peren, kersen, pruimen en klein fruit en is niet subsidiabel. Alleen nieuwe innovatieve toepassingen bij deze teelten zijn wel subsidiabel. 2) Een enkelzijdig systeem is innovatief bij appels en is daarom wel subsidiabel. 3) Een dubbelzijdig systeem is innovatief en is daarom wel subsidiabel. Bij peren, kersen, pruimen en klein fruit is een enkelzijdige druppelirrigatie niet innovatief. Daarom wordt in deze teelten alleen de tweede druppelirrigatieleiding gesubsidieerd. 4) Ondergrondse aanleg van 1 of 2 druppelleidingen per rij levert in de fruitteelt nauwelijks extra waterbesparing op ten opzichte van bovengrondse aanleg (hoogstens 1% bij 2 druppelleidingen per rij) maar is wel innovatief. Het voordeel ligt vooral op het gebied van onkruidbeheersing. 					
Relevant voor (deelgebieden)	Alle					
Advies gebruik/opmerkingen	Waterbesparing op een bestaand druppelsysteem kan via maatregel 11: sensoren en beslissingsondersteunend systeem.					
Potentiële waterbesparing (%)	<p>Bij de overgang van haspelberegening naar druppelirrigatie zal er altijd waterbesparing gerealiseerd worden, omdat er geen verlies van verwaaiing en evaporatie in de lucht en vanaf het gewas meer is. Deze evaporatie ligt in de range van nagenoeg 0% bij windstil weer en hoge luchtvochtigheid tot 30% bij sterke wind en lage luchtvochtigheid. Gemiddeld wordt voor druppelirrigatie 10-15% waterbesparing gerekend voor alle oppervlakte dekkende gewassen.</p> <p>De waterbesparing kan verder worden verhoogd bij verschillende toepassingen van druppelirrigatie. Afhankelijk van het ontwerp kan de gemiddelde besparing stijgen tot boven de 30%.</p> <p>Bij toepassing van een dubbelzijdig systeem kan de meeste waterbesparing worden gerealiseerd.</p>					
Randvoorwaarden subsidie	<ul style="list-style-type: none"> • Druppelirrigatie moet meerdere jaren te gebruiken zijn of (semi-)permanent worden aangelegd. Eénjarig te gebruiken druppelirrigatie komt niet in aanmerking voor subsidie. • Kosten die in aanmerking komen voor subsidie zijn: druppelslangen en bijbehorende materialen (aansturingseenheid en pomp (gerelateerd aan het oppervlak)). Kosten voor fertigatie, of het geschikt maken van een druppelsysteem voor fertigatie zijn niet subsidiabel. • De subsidiehoogte wordt door het waterschap bepaald voor de oppervlakte van het perceel dat gebruikt wordt voor de gewasproductie (exclusief rijbanen). • Aanleg van ondergrondse dubbelzijdige druppelirrigatie is alleen subsidiabel als dit op een zodanige diepte wordt aangelegd dat het maaiveld daardoor niet vochtig wordt, zodat het water niet via het maaiveld verdampt (> 40 cm onder 					

maaiveld).

Algemeen

Bij dubbelzijdige druppelirrigatie (zowel boven- als ondergronds) is een hogere vergoeding van toepassing, dan bij enkelzijdige druppelirrigatie, omdat dubbelzijdige druppelirrigatie meer innovatief is. De bedragen en percentages in onderstaande tabellen zijn excl. btw.

Er zal worden uitgegaan van de 40% vergoeding (of van de 25% vergoeding bij enkelzijdige druppelirrigatie in appels), tenzij deze hoger is dan de in onderstaande tabellen genoemde maximale bedragen per hectare. Dan zullen de maximale bedragen worden gehanteerd.

Enkelzijdige druppelirrigatie

Enkelzijdige druppelirrigatie	Appels	Peren	Kersen & pruimen	Klein fruit
Bovengronds	25% tot een maximale subsidie van 1185 € per hectare	-	-	-
Ondergronds	40% tot een maximale subsidie van 1700 € per hectare	40% tot een maximale subsidie van 1700 € per hectare	40% tot een maximale subsidie van 1700 € per hectare	40% tot een maximale subsidie van 1700 € per hectare

Bovengrondse enkelzijdige druppelirrigatie: (minder innovatief)

Bij de genoemde teelten (of toepassingen) is geen of een lagere vergoeding van toepassing, omdat in de bovengenoemde teelten druppelirrigatie minder innovatief is.

Ondergrondse enkelzijdige druppelirrigatie: (innovatief)

Innovatief en waterbesparing is mogelijk ten opzichte van haspelberegening, maar minder kosteneffectief ten opzichte van een dubbelzijdig systeem.

Dubbelzijdige druppelirrigatie

Dubbelzijdige druppelirrigatie	Appels	Peren	Kersen & Pruimen	Klein fruit
Bovengronds	40% tot een maximale subsidie van 1900 € per hectare	40% tot een maximale subsidie van 1185 € per hectare	40% tot een maximale subsidie van 1185 € per hectare	40% tot een maximale subsidie van 1185 € per hectare
Ondergronds	40% tot een maximale subsidie van 2400 € per hectare	40% tot een maximale subsidie van 1700 € per hectare	40% tot een maximale subsidie van 1700 € per hectare	40% tot een maximale subsidie van 1700 € per hectare

Bovengrondse/ ondergrondse dubbelzijdige druppelirrigatie: (innovatief)

De vergoeding bij de overgang van reguliere beregening naar dubbelzijdige druppelirrigatie is bij appels hoger dan bij peren, kersen, pruimen en klein fruit, omdat enkelzijdige druppelirrigatie in deze laatstgenoemde teelten niet innovatief is en daardoor niet subsidiabel. Daarom wordt bij peren, kersen, pruimen en klein fruit alleen de aanleg van de tweede druppelirrigatieleiding en bijbehoren gesubsidieerd.

Subsidievergoeding

	Bij toepassing op een areaal groter dan >10 ha wordt de maatregel meer kosteneffectief.
Controle	<p><u>Bedrijfsbezoek 1</u>: Tijdens het eerste bedrijfsbezoek wordt de subsidieaanvraag doorgenomen en worden de afspraken en voorwaarden voor subsidieverlening besproken.</p> <p><u>Bedrijfsbezoek 2</u>: Het tweede bedrijfsbezoek zal plaatsvinden wanneer het systeem is geïnstalleerd en in werking is. Dan zal worden bepaald of de afgesproken maatregel volgens afspraken en voorwaarden is gerealiseerd.</p>
Bewustwording en kennisdeling	<p><u>Vastleggen informatie</u>: Een voorwaarde voor subsidieverlening is het vastleggen van de volgende informatie door de agrariër; aantal beregeningsgiften inclusief een inschatting van de hoeveelheden per keer per perceel en de ingeschatte besparing t.o.v. de toepassing zonder de maatregel. De ervaringen en de (tussen)resultaten zullen tijdens kennisuitwisselingen met andere ondernemers worden besproken.</p> <p><u>Kennisuitwisseling</u>: Gevraagd wordt om gedurende de openstelling van de subsidieregeling minimaal één keer ervaring uit te wisselen met het waterschap, (Z)LTO en andere ondernemers. Hierbij komen onderwerpen aan de orde zoals ervaringen met de maatregel, waterbesparing, gebruikersgemak en tijdsinvestering.</p>